

РЕЗУЛЬТАТИ НЕПРОДУКТИВНИХ ВТРАТ КОРМУ СВИНЯМИ ПРИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ГОДІВНИЦЬ РІЗНИХ КОНСТРУКЦІЙ

А.В.Палагута

Інститут тваринництва УААН

У статті наведено результати вивчення ефективності застосування різних засобів забезпечення свиней кормом та водою, а саме розробленої нами бункерної годівниці "Універсал", лоткової та бункерної годівниці з одностороннім фронтом годівлі. Встановлено, що на етапі вирощування та відгодівлі використання годівниці "Універсал" сприяє зниженню рівня втрат корму у порівнянні з годівлею тварин з лоткової і бункерної годівницею.

В статье приведены результаты исследований по изучению эффективности применения разных средств обеспечения свиней кормом и водой, а именно разработанной нами бункерной кормушки "Универсал", лоточной и бункерной кормушки с односторонним фронтом кормления. Установлено, что на этапе выращивания и откорма использование кормушки "Универсал" способствует снижению уровня потерь корма в сравнении с кормлением животных с лоточной и бункерной кормушки.

Постановка проблеми. При годівлі свиней найбільш відповідальним і водночас найбільш складним є етап безпосередньої доставки до тварин корму в кількостях, що розраховано для одержання запланованої продуктивності.

Вибір засобів для годівлі свиней залежить насамперед від прийнятих у господарстві системи утримання тварин, типу годівлі, засобів приготування та роздавання кормів [1,2].

Як показує практика, економічно найбільш вигідним є групове утримання свиней на вирощуванні та відгодівлі, з вільним доступом до годівниць, та годівлею досхочу, але при цьому важливо використовувати для забезпечення свиней кормом та водою засіб, який сприяв би зниженню непродуктивних втрат корму як безпосередньо в годівницях, так і в наслідку розкидання його тваринами.

Завдання дослідження. Визначення кількості споживання та втрат корму тваринами різних вікових груп при використанні різних засобів забезпечення їх кормом та водою.

Методика досліджень. Для досліду підбрали 2-х місячний молодняк свиней уельської породи, яких за принципом аналогів розподілили на 3 групи. Тварин утримували групами по 10 голів у групі [4,5].

Відповідно до схеми досліду, контрольна група тварин споживала корм з традиційної лоткової годівниці, друга група — з бункерної годівниці на один станок і третя — з розробленої нами годівниці “Універсал”.

Згідно з методикою проведення досліджень, раціони тварин всіх груп мали однакову енергетичну та протеїнову поживність та забезпечували одержання середньодобових приростів живої маси свиней на рівні 500 г. Дослід тривав 6 місяців.

Дослід проводили в стандартному цегельному свинарнику з горіщним перекриттям. Усього в досліді брало участь 30 тварин.

Годівля тварин контрольної групи здійснювалася два рази на добу з лоткової годівниці досхочу, II група споживала корм з бункерної годівниці на один станок також досхочу, окремо на протилежній стіні станка була розміщена одна соскова напувалка. Третя група одержувала комбікорм з бункерної годівниці “Універсал” досхочу, і тварини мали постійний доступ до неї. Забезпечення тварин всіх груп водою здійснювалося за допомогою автонапувалок.

Результати дослідження. За перший місяць досліду середньодобові втрати корму на підлогу, тваринами контрольної групи, які споживали корм з лоткової годівниці, були більше за середньодобові втрати корму свинями II групи та більше за втрати корму тваринами III групи на 71,4% ($P < 0,001$) та на 40,2% ($P < 0,001$).

Середньодобові втрати зіпсованого корму безпосередньо у годівниці тваринами контрольної групи, були також більшими за втрати корму тваринами II дослідної групи, майже в три рази ($P < 0,01$) та більше майже у п'ять разів за III групу тварин ($P < 0,001$).

Таким чином, сума середньодобових втрат комбікорму тваринами контрольної групи, яка споживала корм з типової лоткової годівниці, після першого місяця досліду була більше ($P < 0,001$) майже в три рази за II та III групу тварин.

Порівнюючи суму середньодобових втрат комбікорму тваринами III групи, яка споживала корм з годівниці “Універсал” з II

дослідною групою тварин, ми відзначаємо, що вони були менше за II групу тварин, на 6,6% ($P < 0,05$). Тобто, слід відзначити вплив додаткових бортів другого варіанта годівниці “Універсал” на втрати корму як в наслідку розкидання його тваринами, так і на втрати корму безпосередньо в годівниці вже після 1 місяця проведеного нами дослідю.

Середньодобові втрати корму на підлогу тваринами контрольної групи через 90 днів дослідю, були також більше за втрати корму тваринами II групи на 26,7 г, або на 15,5%, але різниця була не достовірною. Втрати корму на підлогу тваринами III групи були менше за I групу тварин на 99,07 г, або на 99,4, ($P < 0,01$) та менше за II групу на 72,37 г, або на 72,7%, але різниця була не достовірною.

Середньодобові втрати зіпсованого корму безпосередньо у годівниці тваринами контрольної групи були більше за втрати корму тваринами II та III дослідної групи більш ніж в два рази ($P < 0,001$). Різниця між втратами корму тваринами дослідних груп була не достовірною.

Таким чином, середньодобові втрати комбікорму тваринами контрольної та II дослідної групи в розрахунку на одну голову були більше за суму середньодобових втрат комбікорму тваринами III дослідної групи на 188,85 г, або більш ніж в два рази, та на 73,10 г, або на 43%, ($P < 0,05$).

Після 6 місяців дослідю середньодобові втрати корму на підлогу тваринами контрольної групи в розрахунку на одну голову були більше за втрати корму тваринами II групи на 319,06 г, або майже в три рази, ($P < 0,001$). Втрати корму на підлогу тваринами III групи були менше за втрати корму тваринами I групи майже в чотири рази, або на 336,46 г, ($P < 0,001$).

Втрати корму на підлогу тваринами II групи були більшими на 14,4% за втрати кормів тваринами III дослідної групи, але різниця була не достовірною.

Середньодобові втрати зіпсованого корму безпосередньо у годівниці тваринами контрольної групи в розрахунку на одну голову були більше за втрати корму тваринами II та III дослідних групи на 22,8% та на 70,2% ($P < 0,05$). Різниця між втратами корму тваринами дослідних груп безпосередньо у годівницях була не достовірною

Таким чином, після 180 днів досліду сума середньодобових втрат комбікорму тваринами контрольної групи в розрахунок на одну голову була більше за суму середньодобових втрат комбікорму тваринами II та III дослідних груп на 240,33 г, або на 73,1%, ($P < 0,05$) та на 383,49 г, або майже в три рази, більшою ($P < 0,001$).

Спостереженнями було встановлено, що тварини контрольної групи, — з більшою масою, відтискували від годівниці та автопоїлок тварин з меншою як під час ранкової роздачі корму, так і під час годівлі у вечері. Деякі тварини ставали лапами та цілком залазили в годівницю, тим самим розкидаючи корм на підлогу, що приводило до втрат корму в результаті його забруднення. Крім того, внаслідок попадання гязі у годівницю, погіршувалися гігієнічні умови годівниці, корм перемішувався з гноєм та калом, частина його затоптувалася. Це було однією з причин травного розладу шлунку, що негативно відзначилося на продуктивності тварин контрольної групи.

Поводження тварин III дослідної групи, яку забезпечувала кормом та водою годівниця “Універсал”, в період споживання корму, навпаки, відрізнялося спокоєм. Тварини явно почували себе комфортно. Корм постійно знаходився в бункерній годівниці і тварини в будь-який час мали доступ до корму і води. Конструкція самогодівниці не дозволяла їм залазити ногами в піддон годівниці і розкидати корм через те, що годівниця, мала збільшену висоту бортів піддону годівниці за рахунок додаткових накладних бортів. Конструкція піддону дозволяла тваринам споживати корм, безпосередньо стоячи над ним, і частина корму, яка висипалася з рота тварини, падала у піддон годівниці.

Висновки. За всі місяці проведеного нами досліду використання годівниці “Універсал” для забезпечення тварин III групи кормом та водою сприяло зниженню непродуктивних втрат комбікорму як внаслідок розкидання його тваринами, так і внаслідок зіпсування корму безпосередньо у годівниці.

Таким чином, розроблену нами годівницю бункерного типу “Універсал”, поєднану з сосковими напувалками, доцільно використовувати для вирощування і відгодівлі свиней, оскільки вона забез-

пече збереження комбікорму та його якостей і в цілому створює комфортні умови для годівлі і напування свиней різних вікових груп. Все це у сукупності приводить до підвищення продуктивності тварин та збільшення рентабельності виробництва свинини.

Таблиця

Основні показники експлуатації годівниць різних конструкцій за другий дослід

Показник	Групи тварин					
	I		II		III	
	M	m	M	m	M	m
Через 30 днів після початку досліді						
Середньодобове споживання корму, кг	1,57	0,12	1,40	0,15	1,57	0,15
Середньодобові втрати корму на підлогу, г	36,03	0,12	21,03	0,24	25,73	0,46
Середньодобові втрати зіпсованого корму безпосередньо у годівниці, г	102,3	9,05	29,27	2,84	21,50	2,17
Сума середньодобових втрат комбікорму, г	138,4	9,17	50,30	3,08	47,23	2,63
Через 90 днів після початку досліді						
Середньодобове споживання корму, кг	2,47	0,07	2,47	0,09	2,63	0,03
Середньодобові втрати корму на підлогу, г	198,7	1,35	172,0	18,96	99,63	19,90
Середньодобові втрати зіпсованого корму безпосередньо у годівниці, г	160,6	0,49	71,53	0,54	70,83	0,88
Сума середньодобових втрат комбікорму, г	359,3	1,84	243,5	19,5	170,4	20,78
Через 180 днів після початку досліді						
Середньодобове споживання корму, кг	3,53	0,12	3,67	0,07	3,73	0,09
Середньодобові втрати корму на підлогу, г	454,7	26,4	135,6	7,00	118,2	5,12
Середньодобові втрати зіпсованого корму						
Безпосередньо у годівниці, г	114,0	4,33	92,80	1,71	66,97	14,37
Сума середньодобових втрат комбікорму, г	568,7	30,8	328,4	8,71	185,2	19,49

ЛІТЕРАТУРА

1. Reinhard H. Breifutterung - ein neues Fütterungsverfahren in der Schweinemast // (ФРГ) Schweinezucht Schweinemast, 1988; Т. 36. N 5, - P. 137-140
2. Козловский В.Г. Технология промышленного свиноводства - М: Россельхозиздат, 1980. -78 с.
3. Овсянников А.И. Основы опытного дела в животноводстве.- М: Колос, 1976.- 303 с.
4. Методика постановки научно-хозяйственных опытов по кормлению молодняка свиней/ Под ред. А.И. Овсянникова. -1966. -10 с.